

רע"פ 1535/20 - שניר דוקורקר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1535/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: שניר דוקורקר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק עפ"ג 15993-09-19 מיום 13.1.2020 שניתן על ידי כב' סג"נ ורדה מרוז, כב' השופטת העמיתה זהבה בוסתן וכב' השופטת דבורה עטר

בשם המבקשת: עו"ד נועם גוטמן

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטות סגנית הנשיאה ו' מרוז; ז' בוסתן; ד' עטר) מיום 13.01.2020 בעפ"ג 15993-09-19, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש לביטול הרשעתו.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע בבית משפט השלום על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של איומים לפי סעיף 192 והיזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); על פי ההסדר הוסכם, כי המבקש יישלח לקבלת תסקיר מבחן, במסגרתו תיבחן שאלת ביטול ההרשעה, כאשר המשיבה הבהירה כי עמדתה היא להותרת ההרשעה על כנה.

2. בעניינו של המבקש הוגשו מספר תסקירים. מהאחרון בהם עלה, כי המבקש עבר הליך טיפולי, שיקם את מערכת יחסיו עם הוריו. בנסיבות אלה, המליץ שירות המבחן להעדיף את האפיק השיקומי בעניינו של המבקש, והמליץ להטיל עליו צו מבחן ולבטל את הרשעתו חרף העדרם של נימוקים קונקרטיים לפגיעה תעסוקתית, באם יורשע. במעמד גזר הדין ובתשובה לשאלת בית המשפט באשר לאופק התעסוקתי, אמר המבקש כי בכוונתו להשתלב בעבודה כפחח, לפתוח מוסך וכיוצא באלה.

3. בית משפט השלום אימץ את המלצת שירות המבחן, ככל שזאת נגעה להטלת ענישה מקלה, אך בהיעדר ראיות לפגיעה ממשית בעתידו של המבקש, לא ביטל את הרשעתו.

4. בערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי, נטען כיהותרת ההרשעה בעניינו עלולה לפגוע באופק התעסוקתי שלו, שכן הוא מתכוון ללמוד הוראה. בית המשפט המחוזי הביע הערכה רבה לשינוי המגמה החיובי שחל אצל המבקש, אך דחה את הערעור והותיר את ההרשעה על כנה, בנימוק שהמבקש אינו עומד בתנאים שנקבעו לביטול הרשעה כפי שהתוו על ידי בית המשפט העליון בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: הלכתכתב).

נימוקי הבקשה

5. המבקש טוען כי עניינו מעורר שאלה משפטיות עקרונית בעלת חשיבות ציבורית רבה, הנוגעת לתנאים הנדרשים לשם הימנעות מהרשעה. נטען, כי הגישה המצמצמת והדווקנית בה נוקטים בתי המשפט ביישום הלכת כתבכפי שנעשה בעניינו, פוגעת בשיוויון בין נאשמים. לשיטת המבקש, אין זה נכון לדרוש הוכחה בדבר נזק ממשי וקונקרטי העלול להיגרם במישור התעסוקתי מעצם ההרשעה וכי די בקיומו של נזק פוטנציאלי. עוד נטען, כי בית משפט קמא לא נתן ביטוי לכך שההרשעה עלולה לפגוע במבקש במישור התעסוקתי משזו עלולה להגביל את נכונות מוסדות הרישוי להעניק לו רישיון לפתיחת כל עסק, מקל וחומר תפגע בסיכויי לקבלת תעודת הוראה שתכשיר אותו לשמש כמורה על פי חוק הפיקוח על בתי הספר, התשכ"ט-1969, וכפי שהמבקש מתאוה לעשות לאחר הצלחתו של הליך השיקום שעבר.

דין והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד שבהם עולה שאלה בעלת חשיבות ציבורית או כללית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או במקרים שבהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)). הבקשה שלפני אינה עומדת באמות המידה האמורות משום שהטענות המועלות בה נוגעת לעניינו הפרטי של המבקש ואיני סבור כי נגרם לו עיוות דין או אי-צדק חמור המצדיק את התערבותו של בית משפט זה.

7. הערכאות קמא עמדו על כך כי המבקש לא הוכיח כי תיגרם לו פגיעה ממשית קונקרטיית במישור התעסוקתי כתוצאה מהותרת הרשעתו עד כדי הצדקת סטייה מהכלל, לפיו מי שאשמתו הוכחה, דינו להיות מורשע. מן הראוי לשוב

ולהזכיר, כי אי הרשעה היא "חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל עליו אמצעי זה רק במקום יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" (הלכת כתב בפסקה 6 לפסק דינה של השופטת ד' דורנר). על הנאשם המבקש להימנע מהרשעה, להצביע על פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו, אותה יש לבסס באמצעות ראיות (רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.2014); רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.2014)). משפגיעה כזו לא הוכחה, ולא גובתה בראיות, לא מצאתי מקום להתערב בהכרעות הערכאות קמא.

8. הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, י"ט באדר התש"פ (15.3.2020).

שׁוֹפֵט